

рабочы

Дзвінскага наместжа

30 лістапада - 6 снежня 2000г

Тэл./факс у Верхнядзвінску: (02151) 2-25-08

Наклад 250 ас. № 35

АД ПАДЗЕІ
ДА ПАДЗЕІ

ІМПРЭЗЫ

У СШ №2 адбыўся першы ў раёне акт прэзентацыі кнігі "Памяць". Імпрэза праходзіла ў форме вуснага часопіса, падрыхтаванага актывам школьнага музея пад кіраўніцтвам настаўніцы гісторыі Л.І.Дзевяковіч. Перад вялікай аўдыторыяй навучэнцаў выступілі старшыня раённай рады былых вязняў фашысцкіх канцлагераў Г.С.Багушэвіч і ўкладальнік кнігі А.Ф.Бубала. Увазе школьнікаў была прапанавана таксама анацыя бібліятэчкі літаратуры аб родным краі.

ДАПАМОГА

Адна за другой працяваюць паступаць у Верхнядзвінск партыі гуманітарных грузаў. Апошняя з іх дастаўлена па лініі праграмы гуманітарнай дапамогі амерыканскага фонда "Каунтэрпарт" на адрас гарадской арганізацыі Грамадскага аб'яднання "Беларуская арганізацыя працоўных жанчын" і Асацыяцыі многадзетных сем'яў. На гэты раз неабходны рэчы атрымаюць многадзетныя сем'і, а таксама жанчыны, якія, знаходзячыся ў цяжкіх матэрыяльных абставінах, маюць патрэбу ў гуманітарнай дапамозе.

СЕМІНАРЫ

Грамадскае аб'яднанне "Беларуская арганізацыя працоўных жанчын" (БАПЖ) сумесна з Амерыканскай асацыяцыяй юрыстаў зладзілі ў Верхнядзвінску чарговую адукацыйную семінар. На гэты раз ён быў прысвечаны выбарчым тэхналогіям, што безумоўна з'яўляецца актуальным напярэдадні маючых адбыцца прэзідэнцкіх выбараў. Больш за 40 удзельнікаў семінару, большасць з якіх складалі жанчыны, з цікавасцю выслухалі гасцей з Мінску, было шмат пытанняў. У семінары бралі ўдзел старшыня БАПЖ Марыя Аліева і прадстаўнік Амерыканскай асацыяцыі юрыстаў Дэвід Мур.

ВІЗІТЫ

Прадстаўнічая дэлегацыя работнікаў культуры вобласці наведала народны музей "Хатка бабкі Параскі" ў Цінкаўцах. Гаспадар "хаткі" С.Панізік прапаву экскурсію па "залах" музея (па двары, сенцах, "святліцы" ды паддашкі), а руплівіцы-гаспадыні з раённай бібліятэкі пачаставалі гасцей драмікамі ды гарбатай з пірагамі. Усе былі ў захваленні ад экспазіцыі, але адзначылі пры гэтым, што змесціва музея варта лепшай "упакоўкі", г.зн. памяшкання.

Перад высокай публікай абараніў свой гонар дзіцячы танцавальны калектыў раённага дома культуры "Веселушкі". У рэпертуары юных танцораў народныя і эстрадныя танцы і кампазіцыі. Высокае тэхнічнае майстэрства, артыстызм і іскрысты імпрэнт – тыя найлепшыя якасці, што прывіла сваім выхаванцам кіраўніца ансамблю Людміла Сяргееўна Гуйда, заханілі гледачоў і былі ўзнагароджаны не толькі гарачымі воплескамі. Камісія Упраўлення культуры Віцебскага аблвыканкама прыняла рашэнне аб прысваенні калектыву звання "ўзорнага".

ВІНШУЕМ З ГАНАРОВЫМ ЗВАННЕМ!

Веселушкі

А

рганізатарам мерапрыемства па даручэнні старшыні райвыканкама выступіў аддзел інфармацыі. Трэба адзначыць, што зроблена было ўсё, каб сустрэча прайшла ў спрыяльных умовах. Месцам яе правядзення стала вялікая актыва зала райвыканкама. Праходзіла яна не так, як звычайна, калі "народ" сядзіць у партэры, а высокае начальства прамаўляе з прэзідыума. На гэты раз усе адбывалася за "круглым сталом", і такія абставіны адразу ж паспрыялі нефармальнаму дыялогу паміж прадстаўнікамі трэцяга сектара і ўладамі.

На пачатку сустрэчы выступіла намеснік старшыні райвыканкама па сувязях з грамадскасцю Э.В. Аржанік. Яна пазнаёміла ўдзельнікаў мерапрыемства з вынікамі выбарчай кампаніі ў раёне. Было адзначана, што нашы выбаршчыкі не правялі той актыўнасці, што была заўважана ў Міёрскім і Шаркаўшчынскім раёнах, якія ўваходзілі ў нашу выбарчую акругу. Акрамя таго, Эма Валянцінаўна станавіцца адважліва аб прысутнасці на выбарчых участках наглядалінікаў ад грамадскіх арганізацый і, падводзячы вынікі, выказала меркаванне, што прысутнасць незалежных наглядалінікаў сведчыць... аб даверы да выбараў (дзіўна, а мы меркавалі, што была чалавечая логіка падказвае якраз адваротнае). Затым слова было дадзена старшыні райвыканкама, які пасля кароткай інфармацыі аб сацыяльна-эканамічным стане раёна адказаў на пытанні прысутных. Пытанняў было шмат, але мы закранем толькі тыя, якія цікавяць усіх жыхароў раёна.

Верхнядзвіншчына – край, дзе асновай эканомікі з'яўляецца сельскагаспадарчая вытворчасць. Таму зразумела, што Іосіф Мікалаевіч больш за ўсё гаварыў менавіта пра сельскую гаспадарку. Было адзначана, што, нягледзячы на не вельмі спрыяльнае надво-

СУСТРЭЧА Ў РАЙВЫКАНКАМЕ

Як ужо паведамлялася, адбылася чарговая сустрэча кіраўніцтва Верхнядзвінскага райвыканкама з лідэрамі грамадскіх аб'яднанняў раёна. Яе адметнасцю стала тое, што на гэты раз вялікую зацікаўленасць да яе праявіў старшыня райвыканкама І.М.Палачанін. Амаль тры гадзіны 16 лістапада доўжыўся дыялог за "круглым сталом" паміж раённымі ўладамі і прадстаўнікамі грамадскіх арганізацый. Падчас сустрэчы І.М.Палачанін адказаў на шэраг пытанняў, якія сёння хвалюць жыхароў нашага раёна. Як мы абяцалі нашым чытачам, сёння друкуецца падрабязная справаздача аб гэтай сустрэчы.

р'е, нашы калгасы і саўгасы сёлета маюць нядрэнныя вынікі працы. Раён у гэтым годзе трапіў у лік лепшых у вобласці па ўраджайнасці, нядрэнныя паказчыкі мае і жывёлагадоўля (саўгас "Лявонішана"). Гаспадаркі раёна сабралі 16 тысяч тон зерня, што ў тры разы перавышае вынікі мінулага года, не скарацілася і палогоўе буйной рагатай жывёлы, што ў гэтым годзе мае месца ў цэлым па вобласці. Аднак, нягледзячы на добры ўраджай, раён аказаўся ў вялікім фінансавым пройгрышы. Прычына – ў неадпаведнасці закупачных цэн на сельгаспрадукцыю яе сабекошту, ільвіная доля ў якім належыць кошту гаручага для тэхнікі. Калі на пачатку жніва кошт паліва ў сабекошце прадукцыі склаў 87%, то зараз, на час вяртання крэдытаў, узятых для закупкі гаручага, ён складае ўжо 247%! Гэтага азначае, што за літр набытага ў крэдыт гаручага трэба аддаць... амаль два з паловай кіло зерня. Можна не здзіўляцца, калі гэта азначае, што за літр набытага ў крэдыт гаручага трэба аддаць... амаль два з паловай кіло зерня.

У ліку "ляжачых" прадпрыемстваў раёна знаходзіцца Верхнядзвінскі завод сталярных вырабаў. Нагадаем, што галоўнай прычынай катастрофічнага становішча завода з'яўляецца цэнавая палітыка дзяржавы. Аднак І.М.Палачанін лічыць, што не менш важкай прычынай з'яўляецца кадравая праблема, якая, на яго думку, існуе на прадпрыемстве. Ён прама сказаў, што не задаволены працай дырэктара завода, які не праяўляе неабходнай актыўнасці па пошуку выйсця з сапраўды вельмі складанай сітуацыі. Напрыклад, па словах старшыні райвыканкама, дырэктар прадпрыемства ніяк не адрагаваў на прапанову латвійскага боку аб стварэнні сумеснага прадпрыемства.

Існуе ў нашым раёне і транспартная праблема. На думку кіраўніцтва раённай «вертыкалі», тут галоўнымі з'яўляюцца аб'ектыўныя прычыны – высокі кошт паліва, «дабітыя» старыя аўтобусы. Аднак і арганізацыя абслугоўвання насельніцтва кіраўніцтвам Верхнядзвінскай аўтабазы таксама не вельмі задавальняе

райвыканкам. Сапраўды, няўжо цяжка кіроўцу аўтобуса, які прыехаў у аддаленую вёску, папярэдзіць пасажыраў, што няма бензіну на зваротны шлях. Старшыня райвыканкама лічыць адказным за падобныя выпадкі дырэктара аўтабазы. Ставілася нават пытанне перад абласным кіраўніцтвам аўтобускай абмене кіраўніка аўтабазы, але пакуль што яму дадзены шанец выправіць існуючае становішча.

Гаворачы пра зробленае ў накірунку добраўпарадкавання горада Верхнядзвінска, І.М.Палачанін паабяцаў, што ў наступным годзе будучы зроблены прыстойныя тратуары па вуліцы Савецкай (пра іх сённяшні стан пісала наша газета). На пільку для тратуараў будучы разабраныя дзве сенажныя башні ў калгасе "Усход".

Было закранута пытанне і аб тым, як райвыканкам збіраецца вырашаць існуючыя праблемы раённага бюджэту. На сёння галоўнай крыніцай яго напаўнення з'яўляецца Верхнядзвінская мытна. Аднак сродкаў, якія адтуль паступаюць у бюджэт раёну, недастаткова для забеспячэння яго расходнай часткі. Адным са шляхоў вырашэння гэтай праблемы І.М.Палачанін лічыць адкрыццё ў наступным годзе на Верхнядзвінскім хлебазаводзе лініі па вытворчасці пладова-ягадных він. Гэта дазволіць, на яго думку, займець значную крыніцу фінансавых паступленняў у бюджэт раёна (вытворчасць такога кшталту падлягае акцызу ў памеры 25%). З адкрыццём лініі будзе вырашана і праблема збыту насельніцтвам ураджаю з уласных садоў.

Адказаў кіраўнік «вертыкалі» і на пытанні аб перспектывах развіцця раёна. Каб наогул можна было весці гаворку аб нейкім развіцці, лічыць І.М.Палачанін, трэба вырашаць кадравую праблему. Гэта ж напрамую звязана з адукацыяй.

Заканчэнне на стар. 2.

У Верхнядзвінску падпіску на газету «Рабочы» можна аформіць па адрасе: вул. Савецкая, д. 98, раённая арганізацыя «Камітэта абароны правоў працоўных»

Сябры недзяржаўных грамадскіх аб'яднанняў бачыць адну з галоўных перспектыв развіцця нашага краю ў грамадзянскай актыўнасці яго насельніцтва, калі не ўлады, а самі грамадзяне вырашаюць большую частку ўласных праблем.

Равеснікі

(фота В.Хархардзіна)

ЮРИДИЧЕСКАЯ КОНСУЛЬТАЦИЯ

ВАС ПОСЫЛАЮТ В КОМАНДИРОВКУ

Я имею двоих детей в возрасте до 14 лет. Недавно директор организации, в которой я работаю, сообщил мне, что в скором времени я должна буду поехать в длительную командировку для повышения квалификации. Однако я имею двоих детей до 14 лет. Есть ли у меня право отказаться от поездки в командировку на этом основании?

В.В., г.Верхнедвинск.

Комментарий юриста Верхнедвинской районной организации "Камітэта абароны правоў працоўных":

Вы совершенно правы. В соответствии со ст. 263 Трудового ко-

декса Республики Беларусь, женщины, имеющие детей в возрасте от трех до четырнадцати лет (детей-инвалидов — до восемнадцати лет), могут привлекаться к ночным, сверхурочным работам, работам в государственные праздники и праздничные дни, работам в выходные дни и направляться в служебную командировку только с их согласия. Так что Вы имеете полное право отказаться от поездки в командировку. Если кому-то из Ваших детей не исполнилось трех лет, то эта же статья Трудового кодекса вообще запрещает направление в служебную командировку женщин, имеющих детей в возрасте до трех лет.

ПАМЯЦЬ

Партизанская эпопея ў кнізе "Памяць" пададзена незавершанай, з карных экспедыцый не названы тыя, якія ладзіліся пасля знішчэння Асвейшчыны. А тра-

гедыя ж напаткала яшчэ Кабыльнікі і Жудзілаўку, Гваздова і Верасна — дзесяткі вёсак Галубаўшчыны, Дзёрнавіцкага і Чапаеўскага сельсаветаў.

"ДЗІКАЕ ПАЛІВАННЕ" КАРНІКАЎ

Наступала цяжкая восень 1943-га. Пад пагрозай набліжэння фронту немцы нарошчвалі сілы і імкнуліся ачысціць свае тылы ад партизан. У другой палове кастрычніка яны падвезлі да партизанскай зоны войскі 201-й ахоўнай дывізіі, часцей 3-й танкавай арміі, "вывелі на старт" чарговай карнай экспедыцыі пад кодавай назвай "Генрых" пяць паліцэйскіх палкоў СС, некалькі батальёнаў сувязі, артылерыйскія і іншыя падраздзяленні рэгулярных войскаў, паліцэйскія фарміраванні з Латвіі і Літвы, Эстоніі і Украіны.

Па сведчаннях узятых у палон немцаў рэгулярныя выпускі паліцаяў з літоўцаў і латышоў былі наладжаны ў Рызе. Праўда, меліся выпадкі, калі свежаствораныя батальёны адразу разбіліся. Да восені 1943 года былі ўжо сфармаваны падобныя зграі ў бліжэйшай Дзісне. Адсюль прыйшлі 314-ы і

315-ы латышскія батальёны па 700—800 галаварэзаў у кожным.

29 кастрычніка 50-тысячная армія карнікаў выйшла на зыходныя рубяжы, а на наступны дзень рушыла на партизан пасля інтэнсіўнай бамбёжкі, якую вялі 20 самалётаў.

За пешыя дзесяці дзён цяжкіх баёў удалося рассекчы партизанскую зону па лініі Полацка-Себежскай шашы. Спраба разрэзаць яе ў папярочным напрамку не ўдалася. Партизаны зрабілі непераходнай для ворага Дрысенска-Невельскую шашу. Лясны масіў паміж Нішчай і Свольнай трымаўся.

За галоўнымі баямі партизаны не забываліся "клапаціцца" і пра нямецкі тыл, ладзячы дробныя дыверсіі, абараняючы насельніцтва. Тысячы мірных жыхароў кінуліся на ўцёкі да партизан. Баі абцяцалі стаць зацяжнымі. Фрунзеўцы зрабілі налёт на гарнізон у Ксаверынне (Латвія), удала папоўніўшы збройны запас. Бо-

ЧУТКІ

Ходзяць...

... што некалі прэстыжная праца ў паштовай сувязі паступова пачынае губляць сваю прывабнасць. Справа ў тым, што заробак паштовага аператара залежыць ад выканання плана. Напрыклад, кожнаму з іх даводзіцца ісць на паслугах. Сюды ўваходзіць і падпіска на перыядычныя выданні. Зразумела, што ў сувязі з падзеннем жыццёвага ўзроўню насельніцтва, план па падпісцы з кожнай падпіскай кампаніяй становіцца выконваць усе цяжэй. Кажуць, што некаторыя з кемлівых паштовых работнікаў знайшлі выйсце: каб не губляць заробак, яны на дзесяткі экзэмпляраў найбольш таннага выдання падпісалі... саміх сябе.

Спраўдзіліся...

... што нарэшце знойдзены новы дырэктар у Верхнедзвінскіх лягас. Праўда, прывезлі яго не з Ушач, як мы паведамілі, а з Чашнікаў. Кажуць, што для яго лягас будзе купляць кватэру. Грошы на яе, быццам бы, выдзяляе Міністэрства. На думку рабочых, добра было б, каб новы кіраўнік пачаў працу з вывучэння вопыту П.Е.І-вашчанкі.

З СУЧАСНАГА ФАЛЬКЛЁРУ

Хвалявалася учора,
Разбалелася душа:
А ці Буша, а ці Гора
Выберуць у ЗША?

Ададлі б нам свайго
Гора —
Мы пазбавіліся б гора,
А як не паміжніць Бушу
—
І яму ададлі б душу.

Юрист

Верхнедвинской РО "Камітэта абароны правоў працоўных" проводіць бясплатнае юрыдычнае консульціраванне па адрасу:
г. Верхнедвинск, ул. Советская, д. 98.
Часы прыёма:
понедзелік, чацверг, пятніца
с 14.00 да 17.00,
тэл. для справок:
2-25-08

СУСТРЭЧА Ў РАЙВЫКАНКАМЕ

Заканчэнне.

Пачатак на стар. 1.

Таму ўжо сёння ствараецца спецыяльны фонд райвыканкама, які будзе выдзяляць грошы на вучобу нашай моладзі ў навучальных установах краіны па неабходных раёну спецыяльнасцях. Менавіта з мэтай павелічэння адукацыйнага ўзроўню выпускнікоў школ кіраўніцтва раёна прыклала намаганні дзеля набыцця кампютарнага класа.

Не хаваў Іосіф Мікалаевіч і свайго станоўчага стаўлення да дзейнасці грамадскіх аб'яднанняў раёна. Відавочна, што за апошнія гады, дзякуючы грамадзянскай актыўнасці сяброў гэтых арганізацый, яны ўносяць значны ўнёсак у вырашэнне існуючых у раёне сацыяльных праблем. Менавіта праз такія грамадскія арганізацыі, як Верхнедзвінская гарадская арганізацыя Грамадскага аб'яднання "Беларуская арганізацыя працоўных жанчын" (старшыня В.Кудлацкая), раённае аддзяленне Беларускага Фонду Міру, Асацыяцыя шматдзетных сем-

яў у раён прыходзіць гуманітарная дапамога з многіх краін Захаду. А гэта не толькі адзенне і абутак для маламаёмых, а і медыцынскае абсталяванне для раённай бальніцы, і мэбля для дзіцячых садкоў і школ раёна... Калі ўсё гэта перавесці ў грашовы эквівалент, то атрымаецца астранамічная сума. І таму мясцовыя ўлады зацікаўлены ў супрацоўніцтве з грамадскімі аб'яднаннямі.

Пасля сустрэчы ў райвыканкаме ў большасці прадстаўнікоў грамадскіх арганізацый склалася ўражанне, што кіраўнік раёна, як і яны, бачыць адну з галоўных перспектыв развіцця нашага краю ў грамадзянскай актыўнасці яго насельніцтва, калі не ўлады, а самі грамадзяне вырашаюць большую частку ўласных праблем. На сустрэчы былі дасягнуты рэальныя дамоўленасці (напрыклад, І.М.Палачанін паабяцаў вырашыць пытанне са зніжэннем арэнднай платы за памяшканне, у якім месціцца Цэнтр грамадскіх арганізацый).

П.ЕРМАЧОЎ.

ЦЫГАНСКИ НАЕЗД

Дадатковыя праблемы стварае жыхарам нашага раёна блізкая мяжа з "старэйшым братам". Справа ў тым, што апошнім часам з Расіі на тэрыторыю нашага раёна пачасціліся цыганскія наезды.

Раніцай 17 лістапада такі "наезд" адбыўся на вёску Жыгулі. Мясцовыя жыхары мелі магчымасць назіраць цікавую карціну. Цыганы прыехалі ажно на трох машынах. На ўсіх аўто былі расійскія нумары. Дзейнічалі яны наступным чынам: частка "чарнявых" хадзіла па хатах з пчаліным мёдам на продаж, другія прапаноўвалі кожнаму сустрэчанаму паслугі па прадакцыі будучыні. Былі сярод цыганоў і такія, хто проста браў

усё, што дрэнна ляжала. Карацей кажучы — сапраўдны "брыгадны падрад", канчатковай мэтай якога з'яўляецца ўсімі магчымымі спосабамі выпянуць як мага больш грошай з кішэняў даверлівых вясцоўцаў.

Фінал надзеі атрымаўся зусім крымінальным. Адна з жыхарак вёскі, прыйшоўшы з працы, звярнула ўвагу на незачынены ў хаце дзверы. Зайшоўшы, яна не далічылася ўсіх сваіх залатых упрыгожанняў. Адрозна ж была выклікана міліцыя, аднак яе намаганні па затрыманні злачынцаў нічога не далі, бо матарызаваны цыганскі табар у гэты час быў ужо за "празрыстай" мяжой з нашым усходнім суседом.

Ул. інф.

— У нашай краіне ёсць нямала катэгорый людзей, якім закон дае льготы на сацыяльныя паслугі. Як, па-вашаму, вырашае дзяржава гэта пытанне?

Г.Д., малады спецыяліст, г.Верхнедзвінск:

— Ільготнікаў, мусіць, больш за звычайных людзей. Як не круці, а гэтыя льготы забяспечваюцца з кішэні астатніх падаткаплательшчыкаў. У выніку моладзь, з якой бяруць і падаходныя, і пенсійныя, і страхавыя, і бяздзетныя, пры сваіх нізкіх стаўках вымушана яшчэ ўтрымліваць рознага кшталту "заслужаных" і "асаблівых". Добра, калі жыве малады чалавек у бацькоўскай хаце. А калі ён яшчэ з сваёй так званай зарплаты аплочвае і харчаванне, і пражыванне, то ці варта тады дзіўніцца, што расце апошнім часам колькасць "бабылёў" ды "старых дзеў". Нешта тут не так.

С.У., служачы, г.Верхнедзвінск:

— Усе, каму даюць ільготы, заслугоўваюць іх. Але хіба не заслужылі іх былыя простыя калгаснікі, цяперашнія рабочыя, настаўнікі і медыкі? Мы ўсе жабракі, а льготы толькі настрайваюць адну групу людзей супраць другой. Ні адменай, ні пашырэннем ільгот праблему не вырашыць. Трэба мяняць усю аснову нашага жыцця.

А.Б., былы вязень канцлагеру.

АПЫТАННЕ

ра, г.Верхнедзвінск:

— Я сам ільготнік. Праўда, Лукашэнка сваімі ўказамі скасаваў шмат ранейшых нашых прывілеяў, і часам нам даводзіцца плаціць пені і штрафы, бо мы не зрабілі своєчасова нейкіх выплат з прычыны няведання чарговага ўказу аб скасаванні льгот. Штодзень даводзіцца чуць зневажальныя кпіны ў свой адрас, нібыта мы вінаватыя, што сталі "нахлебнікамі" ў збяднелай дзяржаве.

С.В., рабочы, в.Бісцова:

— Лічу, што асновай для льгот павінны стаць рэальны ўзровень дабрабыту чалавека, нягледзячы на яго былы і цяперашні статус. Напрыклад, ільготны праезд грамадскім транспартам варта даваць тым, у каго транспартныя расходы складаюць звыш 10 працэнтаў ад месячнага заробку. Расходы на лекі па хранічных захворваннях павінны б аплочвацца самім хворым таксама да гэтай мяжы, астатняе (па нормах рэспублікі) мусіла б легчы на плечы дзяржавы, якая не забяспечыла якасную ахову здароўя свайго грамадзяніна.

Хомка, в.Бароўка:

— Дайце мне адну ільготу — бясплатную бутэльку гарэлкі на тры дні, закусць буду здабываць сам. Хаця, калі шчыра, наш бацька гэта разумее, і "святая вада" ў нас — самая танная ў свеце.

А.БУБАЛА.